

1925

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA:
Bulv. Regina Maria Nr. 12. Tipografia „Aradul”

INSERTII
se primesc după tarif în
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:
Pe un an . 780 Lei
Pe 1/2 an . 390 Lei
Pe 1/4 an . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Specula triumfătoare

Arad, 13 Nov.

Dacă am strânge la un loc tot ce s'a scris în ziarul nostru despre practicarea speculei la Arad s'ar putea constitui un dosar respectabil al acestei nenorocite chestiuni. Într'un spațiu de timp destul de lung de când am dat arma asupra stării de lucruri care apasă în mod deros toată populația acestui oraș, nu s'a produs nici cea mai mică ameliorare, nu s'a manifestat nici-o tendință de îndreptare, nici-o bună voință n'a venit să lăturească măcar speranța într'o ușurare a mijloacelor de trai. Dimpotrivă. Care să fie cauza acestei stări de lucruri? Ea nu poate fi căutată în situația și în tendința generală de scumpire pe care au prevăzut-o și o constată acei cari preconizează mersul fatal către paritate mondială socotită la valoarea aur. În afară de această tendință, pe care n'o tăgăduim, există în Aradul nostru — și poate și în alte părți — o scumpete artificială care se datorește speculei. Piața de alimente, carnea, peștele, păsările, laptele, brânzeturile, legumele, și toate celelalte comestibile de prima necesitate ating la Arad un maximum de prețuri față de cele alte părți ale țării. Nu mai vorbim de specula restaurantelor și cafezelor ale căror prețuri neobișnuit de mari indignează pe călătorii și oamenii de afaceri cei mai generosi cari trec prin orașul nostru. În schimb, la unele din ele, consumațiunile sunt sub prescripțiunile cele mai elementare și cele mai înduioșoare ale igieniei. O speculă îndârjită, pornită din cel mai josnic egoism se întinde ca pecinginea peste toată piața comercială a Aradului.

Am documentat de nenumărate ori, ce rău imens și ce piedici se pun în calea propășirii acestui oraș care se află în faza găsirii unui nou centru de gravitate economică, prin tolerarea până la absurd a acestei stări de lucruri. Populația flotantă a orașului, aceea care da viață mișcărilor economice, scade pe fiecare zi, tranșacțiunile comerciale se împuțineză, imobilele evaluate la o valoare intrinsecă exagerată nu găsesc cumpărători, adevărata viață comercială și industrială lăcăzește, iar populația nevoită să locuiască aici tipă sub greutatea celor mai nemiloase cerințe ale traiului de toate zilele.

Funcționarea în special, publică sau privată precum și profesiunii cari, din cauza lipsei de locuințe și de mijloace sunt siliți să se adăpostească în mici camere mobilate, sunt victimele cele mai nenorocite ale restaurantelor și cafezelor cari nu mai cunosc nici-o limită în specula și lipsa de conștiință cu care tratează publicul.

Cauza acestei triste situații nu trebuie căutăată în afară de regiunea Aradului nostru. Căci dacă am arunca o privire cât de grăbită asupra mersului vieții economice în restul țării, am constata imediat că răul este propriu Aradului și altor două sau trei orașe din partea apusună.

Într'un ziar din Capitală citirăm mai ieri că la Bârlad chilogramul de carne de vită se vinde cu 18 lei și de porc 28 lei.

Așa și cu ouăle, zarzavaturile, lemnele, nu numai din Bârlad, dar din toate orașele vechiului regat cu excepția Bucureștilor, care nu atinge

totuși prețurile urcate ale Aradului.

Comparați-le prețurile dela noi și veți constata o diferență care n'ar fi admisibilă decât între două țări cu regimuri și cu posibilități economice diferite.

Care să fie explicația? Pe cât știm, nu există nici-o vamă între Târgu-Jiu de pildă și Arad. Atunci cum se poate invoca un fenomen natural economic, când în interiorul aceleiași țări e lucru știut că prețurile se nivelează în virtutea aceluiași principiu ca al vaselor comunicante?

Suntm noi oare o regiune mai săracă, mai puțin productivă decât regiunile vechiului regat? E un fapt notoriu că, dimpotrivă, partea apusună a țării este cea mai bogată în vite, că ea ar putea hrăni cu carne și cu pasări toată țara, că luxul se petrece în adevăr și că multe județe își hrănesc populația cu vite și alimente aduse de aci.

Oricum am privi lucrurile și oricât am cerceta circumstanțele, nu se poate ajunge decât la o singură concluziune: specula e singura cauză a acestei înverosimile situații. Este dela sine înțeleasă imoralitatea tolerării îmbogățirii câtorva în dauna celor mulți.

Care ar fi mijlocul de remediere a răului? Nu sta în căderea noastră indicarea soluțiilor. Noi nu facem decât să mai adăugăm încă o constatare la cele formulate mai înainte și să atragem atențiunea asupra faptului că dănuirea mai departe a acestei situații adăugă, la suferința populației sărace și pregătirea ruinii economice a regiunii.

Asupra reformei electorale

Comisiunea ministerială pentru elaborarea în formă definitivă a reformei electorale este la sfârșitul lucrărilor sale.

S'a redactat articolele privitoare la sistemul reprezentării.

Se crede că proiectul va intra săptămâna viitoare în debaterile secțiilor Senatului unde de altfel, — ca și la Camera — nu va trebui să sufere modificări esențiale.

Două reviste de cultură românească în străinătate

NOTE

Arad, 13 Nov.

Ne-am ocupat cu diferite prilejuri de activitatea mai presus de orice laudă a Fundației Culturale „Principele Carol”.

Afară de larga propagandă culturală la sate, Fundația Culturală „Principele Carol” și-a luat și greaua sarcină de-a conduce propagandă noastră în străinătate, propagandă compromisă până acuma de propagandiști prost aleși, dar gras plătiți.

În această direcțiune, Fundația Culturală „Principele Carol” a făcut adevărate minuni, date fiind mijloacele materiale reduse de care dispune. Publicul românesc cunoaște foarte puțin cele două reviste de cultură românească, redactate în limbi străine și editate de Fundația Culturală „Principele Carol”.

Cea dintâi din aceste frumoase reviste, scrisă în limba italiană, poartă titlul: „Rassegna Culturale della Romania” și este redactată de dl Alexandru Marcu, docent de limba și literatura italiană la universitatea din București.

A doua, în limba germană, se intitulează: Kulturbachrichten aus Rumänien și are drept redactor pe dl O. W. Cisek, cunoscut publicului nostru intelectual ca poet și critic de artă.

Afară de materialul pur documentar, care cuprinde bogate rubrici de literatură, istorie literară, traduceri, mișcare teatrală, muzică, arte plastice, conferințe și varia, — fiecare exemplar mai este împodobit cu cel puțin două reproduceri din arta noastră veche sau mai nouă. Fiecare număr se dechide de obicei printr'un articol, care sintetizează aspecte mai largi ale culturii noastre. Acest articol este comun ambelor publicații.

Au semnat până acum articole de fond, dâni Em. Bucuța, St. I. Nemescu, C. D. Mugur, Al. Busiocanu, O. W. Cisek și Al. Marcu.

Publicațiile se trimit respectiv, în fațide de limba italiană și germană, ziarelor, revistelor, universităților, bibliotecilor publice și personalităților reprezentative.

Rasunetul lor a fost foarte mare. Mențiuni elogioase se întâlnesc deseori în presa străină. Comentarii și reproduceri mai bogate au făcut până acum: Neue Rundschau, Prager Presse, Frankischer Kourier (Nurnberg), Frankfurter Zeitung, Italia che Scrive (Roma), L'Archigimnasio (Bologna), Leonardo (Roma), etc. Ambelor publicații se găsesc acum la Nr. 8. Actualmente se pregătește și o publicație franceză.

Din parte-ne credem că ar fi bine dacă aceste două reviste ar fi răspândite și între granițele țării noastre. În special „Kulturbachrichten aus Rumänien” s'ar putea desfășura cu folos în Ardeal, Banat și Bucovina.

FOILETON

Crăsmărița din Ploșor

— Schiță —

Nu știu peste ce pacoate căduse lelița Glafira, crăsmărița din Ploșor, că 'ntro săptămână se făcuse de nerecunoscut.

Se apropia târgul Sântă-Măriei și'n loc să fie bucuroasă, sta mohorâtă și cu capul legat, ca și cum i s'ar fi înecat corăbiile în Dunăre.

Cine ar fi văzut-o întâi, ar fi zis, că femeia asta are un suflet negru dacă nu ridică nici ochii la om.

Dar cu o săptămână mai înainte, alt chip altă voce avusese crăsmărița noastră.

Sunt atâți călători cari pot da mărturie, că ori decate ori s'au abătut să bea un pahar la căruciuma vândănei din Ploșor, au stat apoi acolo și câte 2-3 zile, fiindcă lelița Glafira, deși văduvă de vre o opt ani, rămăsese tot ca bujori în obraz și alte prasnice nu făcea. Iar dacă mustereul știa să șuguiască și aș răsuși șiret musteașă, apoi și dănsa se pricepea să-i răspundă pe plac.

Și astfel, vinul se vindea cu preț, țigheana se umplea ochi de bănet, iar crăsmărița tot frumoasă și voioasă.

Cu norocul parcă-i sporea și tinerețea.

Deci, aveau oamenii din Ploșor pentru ce să se mire când vedeau pe jupâneasa Glafira tăcută ca o călugăriță și mai tristă ca în ziua când i-a murit bărbatul.

„Și... bărbății, ca bărbății, — însă când au început femeile, să te ții vorbe și scorturitul!”

— „Îmbătrânește vîdma, cumătră că n'are să-i mai meargă negotul numai cu ochii, — zicea una într'un grup de neveste, cu pânzele la înănt.

— „O fi și asta, — adăogă alta — însă cu am aflat că i-a turnat apă'n foc fie sa. N'ăți șez.7? Cică a învelat o al Olarului și pe urmă s'a dus la oaste flă-ăul.

— „Oh! Că bine i-a mai făcut, zăul Credea jupâneasa c'are să și-i ia cinere, dar băistiu n'a fost prost. A văzut el că fata da o sută înasente măsurii.

— „Curat vorba matală năașă. Capra sare masă, iada sare casa.

— „Uite și țapul coala! — hohoti Glodășu un vier de peste deal, urât la chip, — o sperietoare, — cu barba-i roșie, încălțată, dar muscălit fără pere-he. Când n'avea de lucru pe deal și mai trăgea și un șip de rachiu, nu'l găsea, toată ziua, decât în sfat cu femeile.

Mic de statură și iute de picior îl porceșe satul năpăstoc, iar fetele țapul.

— „Oare despre crăsmăriță îmi tînuși aici nepoateelor?” — zise el intrând îndrăzneț în pălul femeilor. „Ei săraca ilică!”

Cum se combate bolșevismul

— Măsuri represive severe și înființări de armate cetățenești preventive. —

Dl general de Castelnau expune într'un interesant articol în „L'Echo de Paris” pericolul propagandei bolșevice și atitudinea Angliei față de republica sovietelor. Începând prin istoricul reușitei comuniste în Rusia, reușită pro-ustă prin dezorganizarea războiului, d. de Castelnau arată cum bolșevismul a putut înainta pe furis spre țările occidentale prin slăbiciunea diferitelor guverne cari s'au perindat după război.

Dar popoarele care au un lung trecut de civilizație sunt dotate de puternice instincte de conservare morală și socială. Aceste forțe nu pot rămăue inerte față de pericolul ce ploua asupra națiunilor. Ele au reacționat contra propagandei subversive care țintea să distrugă lătrenga organizație în folosul numai unei singure clase.

Asfii se explică cum după ce s'a recunoscut prăpastia ce amenință să rupă alăturiu statului, s'au luat măsuri severe la sudul și sud-estul Europei contra acțiunii bolșevice. Supunându-se legii supreme care pune mai presus de orice, legile salvării patriei, acele state învecinate Rusiei au vegheat pentru paza ordinii a cărui turburare ar fi paralizat orice activitate națională și ar fi dat pradă civilizației, celor mai săngeroase orori.

Se știe cum Germania a notificat celor dela Moscova voința ei nestrămutată de a reprimă orice acțiune bolșevistă pe teritoriul german.

Diplomația rusă a trebuit să cedeze față de argumentele celor d'n Berlin cari nu admiteau ca propagandă sovietică să se exercite sub nici o formă și nici un pretext în cuprinsul Reichului cu toate acordurile politice și economice stabilite între ambele guverne.

Această atitudine energică și rezultatele obținute, au fost negreșit cauza pentru care guvernul marelui Hindenburg a găsit o vădită simpatie la Londra.

Nu ar fi uimitor dacă s'ar afla mai târziu că pericolul mondial al bolșevismului a fost evocat serios în recentele debateri dela Locarno.

Poporul englez vătând contra lui Ramsay MacDonald și alegând în locul acelu cabinet socialist, un guvern conservator, a evdențiat dorința lui de a combate comunismul prin toate forțele și mijloacele.

Lupta pe care națiunea britanică a pornit-o contra bolșevismului nu e limitată numai la teritoriul său ci în lumea întreagă cu care are mari și diverse legături și interese.

Cetățeanul Angliei atât de democratic s'a ridicat energic și curajos contra manoperilor Internaționalei a 3 a pe care o știe totuși susținută de toate resursele materiale și politice ale vastului imperiu al țarilor.

Rusia sovietică nu-și plătește datoriile, dar

dă sume enorme agitatorilor revoluției mondiale.

Dar în lupta pornită de Anglia contra bolșevismului, guvernul este sprijinit de o miliție civică solid disciplinată și foarte decisă să obțină dreptul său. Toți foștii combatanți englezi formează cadrele acestei armate patriotice contra distrugătorilor ordinii și libertății individuale. Maresalul Douglas Haig stă în fruntea lor cu tot devotamentul ce l caracterizează. Această organizație dispune și ea de resurse importante procurate de grupările numite „Ligi economice”. Intervențiile miliției aceste și ale guvernului, au oprit la timp în Anglia invazia bolșevismului. Ast fel duetul anglo-rus se desfășoară din ce în ce și negreșit că va avea repercursiuni în lumea întreagă. Și Franța — conch de generalul de Castelnau — ar trebui să ia măsuri mai energice contra manoperilor revoluționare cari amenință și pe aci civilizația ca și patria franceză.

Inițiatiive pacifice ale republicii din Angola

Angora. — Vorbind eri în Adunarea Națională, președintele Imet Paşa a declarat: Și Turcia este un stat balcanic, fără tendințe agresive și poate fi un factor important de pace. Tratatelor de amicitie încheate cu Bulgaria și Jugoslavia și relatarea oficială a relațiilor diplomatice cu fiecare din statele din Balcani vor contribui la înătrirea atmosferei de pace. Guvernul a întreprins demersuri pentru lichidarea chestiunilor în suspensie cu Germania, în aceeași spirit de înțelegere. Sperăm că statele interesate vor ratifica aceste tratate.

Adunarea Națională a dat apoi un vot de încredere guvernului cu 159 contra 21 voturi.

Pentru cel cari apăra ordinea și liniștea țării

D. G. Tătărescu subsecretar de Stat al ministerului de interae, a hotărât ca pe viitor în ziua de 1 Decembrie să aibă loc la București o solemnitate în care să fie recompensați toți acei, — jandarmi, ageți etc., — cari s'au distin în urmărirea rău făcătorilor.

În ce privește familiile celor căzuți victime, a înmănat datoriile, se va alcătui o lege specială care va fi depusă zilele acestea pe birourile Corpurilor Legiuitoare și prin care se vor asigura pensiuni și recompense familiilor, acotându-se cei căzuți în această situație ca soldații și ofițerii morți, pe front.

— „Fugi că n'avem vreme de ascultat brașoave — strigă o codană.

— „Ci stai fată hăi, căci nici nu te văd de mică ce ești!

— „Bășivule!

— „Apoi de... Știm c'ai să te mămii, — însă niți priatze fetele mari să nu mai te ții găinașu moșului!”

— „Ti-oi turna cofa'n cap! îl amenință o femeie.

— „Bine, Voichițo, că nu mă torni pe mine'n cofă cu de bărbu-tău.

— „Ptei, de-aci, gh'uj nerușinat!

— „Oh! Că voi strănic vă mai rușinați. Vorbiți de rău pe biata Jupâneasă... femeie bună și miioasă... Ce v'a făcut?

— „Da matală, ce bine, de i ții parte?

— „Ei lasă că vă voi mai prinde eu pe acolo...”

— „Te pomenește surată — zise una, că-l învățai ghiavolul pe țapul să ne clevețescă...”

— „Eu să clevețesc? Da'voi ce-ăți făcut până-acum?

— „Noi? ferit a sfântul, unchiule! să jură o cumătră. Din potrivă, căinam pe biata leliță, că n'a avut noroc cu fie-sa...”

— „Și credeți, că din pricina asta i-ninge și i plouă dela o vreme vândanii — zise Glodășu, schimbând glasul și zămbind.

— „Știm noi! ficută femeile.

— „Numai gura de voi! ad-oșă vierul batojcoritor. Alta-i pricina nepoateelor!

— „Care? il năpădiră toate cu întrebările făcând cerc în juru!

— „Vreți să știți hai? Ohies: eu, —

răspunse sugubățul de Glodășu, glumind cu gusa Voichiței care — acum tăcea chitic. — „Apoi să vă spun, — urmă el, bucuros că femeile îl înconjurau și nu se mai supărau de pisăcurile lui — „p'cina cu jupâneasa Glafira stă așa...” Tărăgăind înadins vorba, sărură și pe codna.

Fata se mănîe foc și vru să-l oștrasă, dar celelalte o rugeră, din ochi, să tacă.

— „E nevoe mate, fetele, cu crăsmărița noastră, numai vă poftesc: să nu se audă vorba pe aiurea...”

— „Lacă zece femei de-ar mai fi fost la înălbăt și pe-acelea le-ar fi amăgit păclăciu de vier, însă cum nu rămăsese decât una, li fură și-acelea un sărut din fugă, apoi, sărind un pas îndărăt, zise:

— „Chibzuți și voi acuma: cum să nu fie necesită biata lelița Glafira, dacă a rămas numai o săptămână până la târgul de Sântă-Măria și ei...”

— „Și ei? repetă ră femeile apropiindu-se să-audă mai bine.

Dar Glodășu mai făcu încă un pas bun.

— „Apoi... i-a prins vinul floare, — sfârși el, hohotind, și o rupse la fugă peste deal, să nu mai fie ajuns de bulgării asvârliți de femeile strănic înăudate, că și de oștă dată le amăgise, amarnic, țapul...”

Și astfel, nici atunci nu s'a putut afla adevărata pricină a măhnirei crăsmăriței din Ploșor.

Peste vreo trei luni a bănuit-o numai o babă din sat, dar ceva mai târziu au știut o și copiii.

Lelița Glafira avea pruac în brațe.

Azise Glodășu sau nu, de întâmplarea

Când se va semna tratatul dela Locarno

Programul ratificării tratatelor din Locarno și serbărilor cu ocazia semnării este definitiv alcătuit.

Desbaterile din Camera Comunelor vor începe la 18 Noembrie, fără însă să se dea vreun vot. Oratorii vor face scurte declarații asupra atitudinii adoptate de partidele lor față de convenții. Numai Macdonald va vorbi mai mult: nu va face însă nici o dificultate guvernului în această privință.

Pentru 20 Noembrie, partidele politice prin reprezentanții lor din parlament pregătesc la hotel Savoy, la Londra, un mare banchet Lordului Chamberlain, când li vor exprima mulțumiri în numele națiunii pentru meritele câștigate la Locarno. Cu această ocazie, Lordul Grey, va ține un mare discurs politic.

La 1 Decembrie vor avea loc serbări în toate orașele țării și mai ales la Londra. În seara aceea, toți ministrii, cari iscălesc precum și ambasadorii țărilor înalte vor fi invitați la un mare dîneu la Curtea regală unde va fi ceremoniosul excepțional, în vi-

goare la primirea domnitorilor țărilor străine, când se vizitează Curtea Regală.

Pentru dîneu au fost invitate 50 persoane; pentru marea recepțiune se va urma, peste 1000 persoane, între care întregul corp diplomatic, toate personalitățile marcante din viața politică, economică, socială etc.

La 2 Decembrie va avea loc un mare banchet al guvernului în onoarea miniștrilor străini.

Luther și Stresemann sînt hotărîți să semneze convențiile dela Locarno. Dacă nu se va recunoște efectul retroactiv al convențiilor, ambii vor demisiona.

Mussolini va lua personal parte la semnarea tratatului.

D. Benes va pleca la 28 Noembrie prin Paris, la Londra, în vederea semnării acordurilor dela Locarno D. Benes va pleca apoi direct la Geneva, spre a participa la lucrările consiliului Ligii Națiunilor, care se întrupește la 8 Decembrie.

Consiliul Casei generale de pensii

DI inginer-inspector general Ștefan Preorian, directorul general al C. F. R., a fost numit, pe termen de 4 ani, membru în consiliul de administrație al Casei generale de pensii.

Au mai fost numiți pe termen de 3 ani ca membri în comisiunea centrală de pensii, omii; Ștefan Mladoveanu, consilier al lui Curți de case, secția I.

C. Marinescu George, avocat-șef al ministerului finanțelor, ca delegat al acestui departament.

D. S. Ionescu, director general al Casei generale de pensii, ca delegat al consiliului de administrație al acestei Case.

M. Vărașu, membru al consiliului superior administrativ.

Colonel Macoveșcu, șeful serviciului contencios din ministerul de războiu.

Repausul duminical pentru farmacia

Direcțiunea Presei din ministerul de interne, ne-a trimis următoarele informații:

Toate farmaciile în mod obligator vor fi deschise la ora 7 dimineața și până la ora 8 dim.: iar închiderea farmaciilor nu se va putea face mai înainte de ora 21 v. și iarna.

Repausul Duminical nu este obligator pentru farmaciile, însă este facultativ în localitățile unde farmaciștii de acord cu serviciile sanitare respective ajung la înțelegerea de a stabili tabouri rotative după care farmaciile să facă serviciul alternativ.

Alianța ruso-turcă e îndreptată contra dominației europene în Asia

Agencia „Havas“ anunță după știrile ziarelor din Copenhaga, că în baza convenției încheiate cu Turcia și Rusia sovietică, cele două state își iau importante angajamente de sprijin reciproc.

Astfel, Rusia se obligă să ajute Turcia în chestia Mosul; Rusia va sprijini și înțreaga mișcare islamică îndreptată contra dominației europene.

Turcia se obligă să sprijine Rusia în întreaga ei politică orientală și în propagarea noii forme de guvernământ sovietic.

Mencea Cărniciu în Capitală

Acum 2 zile a sosit în Capitală aromâna Mencea Cărniciu, care a suprimat la Viena în împrejurările cunoscute, pe federalistul macedonean și agentul bolșevic Panits. A fost condamnată la 8 ani închisoare înă, conform legilor austriece, din cauza săvârșitei ei zdrușnite a fost pusă în libertate ca să și caute de săvârșite cu condițiunea ca să părăsească Austria.

Din cauza răsunetului numelui ei, călătorește incognito. Totuși studenții macedonieni au ținut să-și arate admirația față de compatrioata lor, oferindu-i o apă și înconjurând-o cu dragostea lor în tot timpul șederii sale în Capitală.

Studenții au fost impresionați de sentimentele românești de care este însoțită Mencea, cu atât mai mult cu cât imensa ei popularitate astăzi constituie un capital pentru românii macedonei cari vor găsi în ea ori când un apărător înfocat al intereselor lor.

Mencea Cărniciu a părăsit Capitala însoțită fiind până la graniță de o delegație de studenți macedonieni în frunte cu președintele societății studenților macedoneni din Caraga.

Festivalul Clubului Sportiv „Hellas“

Azi Sâmbătă la ora 9 va avea loc un mare festival artistic aranjat de Clubul Sportiv „Hellas“ în saloanele dela „Crucea Albă“. După program va urma balul care promite a fi unul dintre cele mai reușite, având și un buffet grandios.

„Jos cu bărbății“ la Urania.

Azi Sâmbătă rulează la Urania filmul „Jos cu bărbății“ în care ni-se prezintă-o femeie de sine stătătoare în 6 scene. Un ofițer american în timpul războiului se căsătorește cu o franceză din Paris. Filmul e plin de încurcături. Actrița filmului e jucată de cătră Soava Galone care ne înfățișează pariziana farmecătoare. Pe lângă acest film rulează fără de program filmul „Niza și jurul“. Reprezentațiile se încep la ora 4 jum., 5, 6, 7 jum. și la 9.

Spre un acord între socialiștii și guvernul Painleve

Paris. — DI Painleve a avut aseară o învedere cu dl Malvy, delegat al cartelului stânga. Discuțiunile au durat până la orele două noaptea. Se pare că a intervenit un acord asupra unei formule care va fi discutată astăzi în comisiunea financiară, după ce va fi ascultat dl Painleve.

„Le Matin“, publică un interviu cu șeful guvernului, D. Painleve a declarat că guvernul este gata la consolidarea forțată a bonurilor așărării naționale.

DI Painleve a subliniat că divergențele actuale se datoresc mai mult metafizi ei politice decât unor realități tangibile. Șeful guvernului și-a exprimat speranța că formula de înțelegere va fi adoptată și astfel proiectul de valoare națională va putea fi votat cu o majoritate solidă. DI Painleve a terminat anunțând că guvernul va cere fără întârziere discutarea publică a proiectului său.

Paris. — Gruparea socialistă din Parlament a luat a hotărârea de a susține în Comisiunea financiară și în Camera noile propuneri guvernamentale dacă modificările propuse de Guvern vor conține toate principiile hotărâte cu ocaziunea reuniunii partidelor din stânga și dacă Comisiunea financiară la rândul ei nu va modifica textele astfel amendate. În cazul contrar grupările politice își vor rețea libertatea de acțiune și vor susține atât în Camera cât și în sânul Comisiunii financiare contraproiectele lor.

Paris. — Painleve a primit să modifice unele modalități ale programului său financiar în conformitate cu dorințele delegațiilor grupărilor politice de stânga. Ministrii de Finanțe va redacta din nou textul proiectului ce va fi terminat în cursul nopții. Comisiunea financiară va asculta deci expunerile lui Painleve mâine dimineață.

Intre Italia, Grecia și Albania

Belgrad. — Din Roma se comunică oficiosului sârb „Vreme“, că în cercurile politice italiene se pretinde, că ministrul grec la Roma a primit instrucții să înceapă tratative pentru încheierea unei alianțe între Grecia și Italia.

La Roma se așteaptă asemenea delegațiunea albaneză care va semna tratatul încheiat cu Italia.

Incoronarea regelui Jugoslaviei

Presă de știri că în ultimul consiliu de coroană, s'a luat hotărârea ca încoronarea regelui Alexandru să se facă la începutul anului 1926, la Belgrad. Dacă încoronare, regele va vizita Teșea, Liubiana și Zagreb; apoi va pleca la Paris, Roma, Londra, Praga și București.

Ultima oră

Catastrofă navală.

LONDRA. — Cu ocazia manevrei flotei engleze s'a scufundat un submarin. Sau luat măsurii ca acesta să fie scos la suprafață cât mai repede. Se crede însă că întregul echipaj a murit.

Datoriile Italiei în America

WASHINGTON. Tratatul relativ la datoriile Italiei față de Statele Unite sau încheiat cu un rezultat bun. Datoria Italiei s'a fixat în suma de 2042 milioane dolari care se va achita în mod progresiv în decurs de 62 ani pe lângă o dobândă de 1/2—2 procente. Primii 5 ani sunt scutiți de dobanzi.

Ciocnire de trenuri în America

NEW-YORK. — În New Jersey două trenuri s'au ciocnit. Au murit 10 călători, răniți sunt 25.

Turburările din China

LONDRA. — Situația în China s'a agravat. După știri Ten-ju-shiang generalul creștia a căzut prizonier. Dintre miniștrii mai mulți au părăsit capitala,

Tratative comerciale austro-poione

Guvernul austriac îndemnat de industriașii vienezi cari se văd păgubiți din cauza noului tarif vamal urcat și Polonia au cerut guvernului să înceapă tratative pentru încheierea unui tratat comercial cu această țară. Polonia s'a declarat dispusă să înceapă tratativele încă în cursul acestui an.

Expulzarea reprezentantului sovietic din Mexic

Guvernul mexican a hotărît ca Postowski, reprezentantul diplomatic al sovietelor în Mexic să fie expulzat din cauza activității lui, care tindea la provocarea de dezordini și bolșevizarea statului. S'a stabilit că Postovski instiga pe muncitorii mexicani să provoace greve și dezordini și să lucreze pentru intrarea formei de guvernământ în Mexic.

Ambasadorul bolșevic intenționa ca de zordinele proiectate cu ajutorul muncitorilor mexicani, să se producă cu ocazia aniversării de 9 ani a răscoalii bolșevice din Rusia. Potovski este al doilea reprezentant diplomatic al sovietelor, care este expulzat, pentru că a încercat să tulbure ordinea internă din Mexic și să transforme această țară în republică sovietică.

Turburările din China

LONDRA. — La Peking, 200 de studenți naționaliști chinzezi au încercat să pătrundă în palatul ambasadei engleze, cu intențiunea de a-l devastă. Poliția losă a ripostat prin focuri de armă pe studenții, cu care ocazie 18 din ei au fost omorâți și mulți răniți.

LONDRA. — Guvernul chinez a confiscat în portul Shanghai vaporul „Astrahan“ sub pavilion sovietic rus, încercat cu arme și muniții destinate răsculaților chinzezi. Armele și munițiile au fost debarcate și considerate drept contrabandă de război.

Bibliografie

A apărut în editura „CARTEA ROMANEASCĂ“:
Pagini Alese No. 196: din scriitorii români de Ion Adam „Sub Arșiță“. Prețul Lei 3.
Cunoștințe folositoare, Seria C., No. 22 „Sp. C. Haret“, de I. Simionescu, profesor univ. Prețul Lei 4.
Cunoștințe folositoare, Seria A. N. 27: „Reumatismul și Arterioscleroza“, de dr. N. Căhănescu. Prețul Lei 4.
„Orășe din România“, cu 62 figuri, de I. Simionescu, prof. univ. Prețul Lei 80.
Se află de vânzare la toate librăriile din țară.

INFORMAȚIUNI

Administrative

Rugăm în mod deosebit pe toți abonații noștri, fie din localitate, fie din provincie, să ne încunoștințeze imediat când văd o neregularitate în privința primirii regulat a ziarului nostru.

— Onorații noștri abonați cari sunt în restanță cu plata abonamentelor sunt rugați respectuos să binevoiască să aduce conturile în ordine.

Dala Primărie

DI dr. Ioan Robu, primarul orașului a primit azi o telegramă dela Ministerul de interne, prin care este chemat la București în vederea instrucțiunilor, ce are să primească referitor la aplicarea noii reforme administrative. Dsa va pleca Duminică.

Dela Parchet

Moarte suspectă

Eri, Joi dimineața a făcut din viață, în mod subit bogățul Teodor Faur din comuna Curtici. Medicul de circumscripție bănuind, în urma simptomelor constatate, că Faur n'a murit de moarte naturală, ci există bănueli, că el ar fi fost otrăvit, a sesizat Parchetul din Arad. Transportându-se la fața locului medicul legal al Tribunalului din Arad, s'a făcut autopsia cadavrului și apoi s'a dat autorizație de înmormântare. Câteva bucățele extrase din cadavru au fost trimise Institutului Medico-Legal din București, care apoi se va pronunța, dacă ele conțin sau ba otrăv. Și până la soșirea rezultatului analizei chimice, s'au pus în curs cercetările, svociindu-se, că chiar un membru al f. miliei decedatului ar fi autorul presupusei crime, cu scopul de a intra în posesiunea averii destul de considerabilă a victimii.

Sinuicidere

Ștefan Schmidt, pantofar, în etate de 55 de ani, domiciliat în comuna Pecica, s'a sinucis prin strangulare. Motivele faptelor nu se cunosc.

Dela Poliție

Pungași arestați

Joi noaptea au fost lași în afara prefecturii de poliție doi indivizi pentru că au provocat scandal pe stradă. Procedându-se la interogarea lor, s'a stabilit, că ei se numesc George Dimitrescu zis și Marilă și George Radu, ambii vestiți pungăși de buzunare, cari nu demult au eradat din închisoarea dela Galați. Cu actele dresate în cursul zilei de astăzi vor fi escortați la Orășți.

Spargere

Indivizi necunoscuți au spart astăzi noaptea vitrina prăvăliei firmei Rosenbluh et Comp, din Piața Avram Iancu, furând mărfuri în valoare de peste 5000 lei.

Furt

Femeia Kamra Miți a reclamat poliției pe Cristina Czeditk, care a dispărut cu obiecte de lucru de măsă valoroase.

Creditul pentru plata despăgubirilor de război

A fost sancționată și promulgată prin „Monitorul Oficial“ legea prin care se deschide pe seama ministerului finanțelor pe exercițiul 1925, un credit extraordinar în sumă de lei 250.000.000 „pentru plata despăgubirilor de război“.

Acest credit extraordinar se va acoperi din fondul prevăzut în sumă egală în bugetul general al Statului pe exercițiul 1925 pentru plata despăgubirilor de război și a bonurilor de rechiziții și care se destinează în întregime numai „pentru plata despăgubirilor de război“.

Schimbarea mersului trenurilor Arad—Podgoria

Mersul Trenurilor pe sezonul de iarnă a Căii Ferate Electrice Arad—Podgoria. Trenurile personale ale Căii Ferate Electrice Arad—Podgoria cu începere dela 15 Noembrie vor circula în modul următor. Dela Arad: 5 o. 10 m., 8 o., 13 o. 30 m. și 17 o. 30 m. Dela Păncota: 5 o., 7 o. 58 m., 13 o. 22 m. și 17 o. 22 m. Dela Radna: 5 o. 20 m., 8 o. 16 m., 13 o. 44 m. și 17 o. 44 m. Tot dela aceasta dată nu vor mai funcționa hsltele Nr.: 6, 8/2, 11, 20 și 24.

Sub numele „Ligei culturale evreești“ se ascundea un nucleu comunist

Autoritățile de Siguranță cari au cercetat activitatea „Ligei culturale evreești“, la al cărui sediu s'a făcut o descindere după cum am anunțat ieri au stabilit că această societate, nu era decât un nucleu comunist și funcționa sub o formă falsă și neautorizată.

Domnul Romulus Voinescut a făcut dlui Tătărescu un lung raport asupra celor constatate.

La Eroul Necunoscut

Misiunea militară cehoslovacă precum și misiunea militară jugoslavă, scri se află în Capitală de câteva zile, au fost în Parcul Carol, unde au depus câte o frumoasă coroană de crisanteme pe mormântul „Eroului Necunoscut“.

Situația critică în Anatolia

Se află din Beyreth că numeroase bande de druzi ar fi ajuns la localitatea Masalaya, ocupând-o.

Guvernatorul Marelui Liban a plecat la Injuba pentru a studia chestiunea siguranței locuitorilor.

Un mare palat al uniunii Industriasiilor la Timișoara

Marii fabricanți și industriași din Timișoara au hotărît în ultima sedință a Uniunii lor ca să ridice un mare palat propriu care se va construi pe locul viran dintre Camera de comerț și cinematograful comunal. Pentru acest scop s'a propus adunarea fondului necesar prin subscripția celor cari fac parte din Uniunea industriasiilor.

Controlul asupra studenților

De câteva luni de zile, autoritățile superioare militare, urmăresc activitatea a numeroși studenți, răscuțiți prin toate centrele universitare, care, în diferite prilejuri și-au manifestat sentimente comuniste, unii făcând parte din aceste organizațiuni periculoase liniștii Statului, alții primind bani și ținând conferințe cu caracter vădit ostil autorității publice.

Pentru că urmărirea acestora implică o supraveghere permanentă și fiindcă autoritatea polițienească ar trebui să îndrepte o mare parte din personal, pentru urmărirea fiecărui student în parte, autoritățile militare superioare au primit ieri ordinul, să exercite pe viitor în comuna acord cu poliției civiile un control sever.

S'a stabilit să se dizolve toate organizațiile în care se va constata prezența studenților înscriși la Universități, iar publicațiile în care se va remarca, numele studenților comunisti vor fi surpdate.

Popularitatea lui Mussolini

Ziarul „Tribuna“ arată că dovezile de simpatie și felicitările primite de Mussolini, nu numai în Italia dar chiar din lumea întregă sunt absolut fără precedent. Numai telegramele parvenite președintelui — în afară de scrieri — trec de 24.000

Paltoane pentru Dame

avantajos și estin se pot cumpăra la firma de modă din Arad **PLESZ**

vis-a-vis cu dosul teatrului. Vă rog a va convinge fără obligațiunea de cumpărare despre marfa și preferurile mele de concurență. (2032)

Deschis de dimineața timpuriu până noaptea la orele 12.

Prețuri estine!

Bufetul FLORA

Strada Meșianu (fost Forray-utca) No. 1.
Servire punctuală!

Bere originală Dreher de prima calitate!
Prânz și dejun. ☛ Ceai. ☛ Mâncări calde și reci. ☛ Vin încălzit! oooo (2015)
Prețuri estine!

